

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO
Į S A K Y M A S**

**DĖL SVEIKATOS PRIEŽIŪROS IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGOSE
TVARKOS APRAŠO IR VAIKŲ SVEIKATOS PRIEŽIŪROS IKIMOKYKLINIO
UGDYMO ĮSTAIGOSE REKOMENDACIJŲ PATVIRTINIMO**

2009 m. vasario 3 d. Nr. V-58
Vilnius

Vykdydamas Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros plėtros savivaldybėse 2007–2010 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. lapkričio 13 d. nutarimu Nr. 1228 (Žin., 2007, Nr. [122-5007](#)), priedo „Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros plėtros savivaldybėse 2007–2010 metų programos įgyvendinimo priemonės“ 3.7 ir 3.8 punktus:

1. T v i r t i n u pridedamus:

1.1. Sveikatos priežiūros ikimokyklinio ugdymo įstaigose tvarkos aprašą;

1.2. Vaikų sveikatos priežiūros ikimokyklinio ugdymo įstaigose rekomendacijas.

2. R e k o m e n d u o j u valstybinių, savivaldybių ir nevalstybinių ikimokyklinio ugdymo įstaigų, kitų įstaigų, vykdančių ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programas, steigėjams vadovautis Sveikatos priežiūros ikimokyklinio ugdymo įstaigose tvarkos aprašu ir Vaikų sveikatos priežiūros ikimokyklinio ugdymo įstaigose rekomendacijomis nustatant jų įsteigtose ikimokyklinio ugdymo įstaigose sveikatos priežiūros organizavimo modelius, steigiant specialistų pareigybes ir vykdant sveikatos priežiūrą šiose įstaigose.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ALGIS ČAPLIKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro 2009 m. vasario 3 d.
įsakymu Nr. V-58

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGOSE TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Sveikatos priežiūros ikimokyklinio ugdymo įstaigose tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato sveikatos priežiūros organizavimo valstybinėse, savivaldybių ir nevalstybinėse įstaigose, vykdančiose ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programas (toliau – Įstaigos), modelius ir sveikatos priežiūros specialistų pareigybių Įstaigose normatyvus.

2. Aprašas skirtas Įstaigų steigėjams, Įstaigoms, asmens ir (ar) visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikėjams.

3. Įstaigų steigėjai, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo (Žin., 1991, Nr. [23-593](#); 2003, Nr. [63-2853](#)) 43 straipsnio 8 dalies 2 ir 7 punktais, 60 straipsnio 1 dalies 12 punktu, organizuoja asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą jų įsteigtoms Įstaigoms.

4. Visuomenės sveikatos priežiūra valstybinėse ir nevalstybinėse įstaigose organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 23 straipsniu, 43 straipsnio 8 dalies 2 ir 7 punktais bei valstybinių ir nevalstybinių įstaigų steigėjų sprendimais.

5. Visuomenės sveikatos priežiūra savivaldybių įstaigose organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (Žin., 1994, Nr. [55-1049](#); 2008, Nr. [113-4290](#)) 6 straipsnio 17 punktu, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo (Žin., 1994, Nr. [63-1231](#); 1998, Nr. [112-3099](#)) 48 straipsnio 4 punktu, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo (Žin., 2002, Nr. [56-2225](#)) 6 straipsnio 1 dalies 5 punktu, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 23 straipsniu, 43 straipsnio 8 dalies 2 ir 7 punktais ir savivaldybių tarybų sprendimais.

6. Įstaigų steigėjai turi teisę priimti sprendimą taikyti Sveikatos priežiūros mokykloje tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1035/ISAK-2680 (Žin., 2005, Nr. [153-5657](#)), reikalavimus jų įsteigtoms Įstaigoms.

II. REKOMENDUOJAMI SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ORGANIZAVIMO ĮSTAIGOSE MODELIAI

7. Rekomenduojami sveikatos priežiūros organizavimo Įstaigose modeliai

7.1. Sveikatos priežiūros paslaugų teikėjas yra Įstaiga. Šį modelį rekomenduojama taikyti Įstaigoms, kuriose ugdomi specialiujų poreikių vaikai, ir Įstaigoms, kuriose specialiujų poreikių vaikai integruoti į bendrojo ugdymo grupes:

7.1.1. Įstaigų steigėjai, atsižvelgę į Įstaigų vadovų pateiktus sveikatos priežiūros paslaugų poreikius, tvirtina Įstaigų sveikatos priežiūros specialistų pareigybių steigimo normatyvus Įstaigose;

7.1.2. Įstaigose teikiamų asmens ir (ar) visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų sąrašas pagal šių Įstaigų veiklą reglamentuojančius įstatymus numatomas Įstaigos nuostatuose (įstatuose), kuriuos tvirtina Įstaigos steigėjas;

7.1.3. Įstaigų steigėjai priima sprendimą organizuoti ir finansuoti Įstaigų licencijavimą (licencijų galiojimo pratęsimą) asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimui ir teikia metodinę pagalbą Įstaigoms dėl šių licencijų gavimo (jų galiojimo pratęsimu).

7.2. Sveikatos priežiūros paslaugų teikėjai yra savivaldybių asmens ir (ar) visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos ar kitos sveikatos priežiūros veiklos licenciją turinčios įstaigos:

7.2.1. Įstaigų vadovai, vadovaudamiesi šiuo Aprašu ir šiuo įsakymu patvirtintomis Vaikų sveikatos priežiūros ikimokyklinio ugdymo įstaigose rekomendacijomis, sudaro sutartis su savivaldybės asmens ir (ar) visuomenės sveikatos priežiūros įstaigomis ar kitomis sveikatos priežiūros veiklos licenciją turinčiomis įstaigomis dėl Įstaigų nuostatuose (įstatuose) numatytų asmens ir (ar) visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimo. Sutartyse nustatoma paslaugų užsakymo, teikimo tvarka, finansavimo sąlygos ir kiti sutarčių šalims aktualūs įsipareigojimai;

7.2.2. Įstaigų vadovai kontroliuoja sutarčių su sveikatos priežiūros paslaugų teikėjais vykdymą ir numatytų paslaugų kokybę.

III. REKOMENDUOJAMI SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTŲ PAREIGYBIŲ STEIGIMO ĮSTAIGOSE NORMATYVAI

8. Rekomenduojami sveikatos priežiūros specialistų pareigybių Įstaigose normatyvai:

8.1. 0,25 etato sveikatos priežiūros specialisto (slaugytojo, visuomenės sveikatos priežiūros specialisto) pareigybės 2 vaikų grupėms Įstaigoje;

8.2. 0,25 etato dietisto pareigybės 3 vaikų grupėms Įstaigoje.

9. Dietistu gali dirbti slaugytojas, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, baigęs neuniversitetines aukštojo mokslo dietologijos studijas.

10. Sveikatos priežiūros specialistų kvalifikacinius reikalavimus nustato sveikatos apsaugos ministras.

11. Įstaigų steigėjai nustato sveikatos priežiūros specialistų pareigybių normatyvus Įstaigose, kuriose ugdomi specialiujų poreikių vaikai, ir Įstaigose, kuriose specialiujų poreikių vaikai integruoti į bendrojo ugdymo grupes, atsižvelgdami į ugdomų vaikų specialiuosius poreikius, nustatytus Specialiujų poreikių asmenų sutrikimų ir jų laipsnių nustatymo ir specialiujų poreikių asmenų priskyrimo specialiujų ugdymosi poreikių grupei tvarkoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2002 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. 1329/368/98 (Žin., 2002, Nr. [84-3672](#)).

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro 2009 m. vasario 3 d.
įsakymu Nr. V-58

VAIKŲ SVEIKATOS PRIEŽIŪROS IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGOSE REKOMENDACIJOS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vaikų sveikatos priežiūros ikimokyklinio ugdymo įstaigose rekomendacijos (toliau – Rekomendacijos) parengtos siekiant padėti įgyvendinti valstybinėms, savivaldybių ir nevalstybinėms įstaigoms, vykdančioms ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programas (toliau – Įstaigos), Įstaigų steigėjams, asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikėjams Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo (Žin., 2002, Nr. [56-2225](#)) 36 straipsnio 1 dalies, 2 dalies 1 punkto ir kitų visuomenės sveikatos priežiūros norminių teisės aktų nuostatas.

2. Rekomendacijos parengtos vadovaujantis šiais teisės aktais:

2.1. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu (Žin., 1991, Nr. [23-593](#); 2003, Nr. [63-2853](#));

2.2. Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu (Žin., 1994, Nr. [63-1231](#); 1998, Nr. [112-3099](#));

2.3. Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu (Žin., 1996, Nr. [33-807](#));

2.4. Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymu (Žin., 2002, Nr. [56-2225](#));

2.5. Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymu (Žin., 1996, Nr. [102-2317](#); 2004, Nr. [115-4284](#));

2.6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 7 d. nutarimu Nr. 544 „Dėl Darbų ir veiklos sričių, kuriose leidžiama dirbti darbuotojams, tik iš anksto pasitikrinusiems ir vėliau periodiškai besitikrinantiems, ar neserga užkrečiamosiomis ligomis, sąrašo ir šių darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. [41-1294](#); 2002, Nr. [73-3127](#));

2.7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 590 „Dėl profesijų, darbų ir veiklos sričių darbuotojų bei transporto priemonių vairuotojų, buvusių kartu su nukentėjusiais ar ligoniais nelaimingų atsitikimų ar ūmaus gyvybei pavojingo susirgimo vietose ir privalančių suteikti jiems pirmąją pagalbą, sąrašo patvirtinimo, taip pat įstatymų nustatytų kitų asmenų kompetencijos šiais klausimais nustatymo“ (Žin., 2003, Nr. [48-2123](#));

2.8. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1998 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 762 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 32:1998 „Dietistas. Pareigos, teisės, kompetencija ir atsakomybė“ (Žin., 1998, Nr. [114-3213](#));

2.9. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. 552 „Dėl Asmens sveikatos paslapties kriterijų patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. [109-3195](#));

2.10. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2000 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 113 „Dėl Moksleivių nelaimingų atsitikimų tyrimo, registravimo ir apskaitos nuostatų“ (Žin., 2000, Nr. [15-403](#));

2.11. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2002 m. birželio 24 d. įsakymu Nr. 1147 „Dėl Priešmokyklinio ugdymo ir ugdymosi bendrosios programos“ (Žin., 2003, Nr. [5-214](#));

2.12. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 673 „Dėl Privalomojo epidemiologinio registravimo, privalomojo informacijos

apie epidemiologinio registravimo objektus turinio ir informacijos privalomojo perdavimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [12-444](#));

2.13. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 676 „Dėl Epidemiologiškai svarbių veiklos sričių, kuriose, nesilaikant nustatytų higienos reikalavimų, galėtų kilti pavojus užsikrėsti užkrečiamosiomis ligomis bei atsirastų neinfekcinių ligų protrūkiai, sąrašo patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [12-446](#));

2.14. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. V-450 „Dėl sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijos teikiant pirmąją medicinos pagalbą, pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlių ir pirmosios pagalbos rinkinių“ (Žin., 2003, Nr. [79-3605](#));

2.15. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. V-748 „Dėl Parazitinių ligų epidemiologinės priežiūros taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [160-5862](#));

2.16. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. V-951 „Dėl Statistinės apskaitos formos Nr. 027-1/A „Vaiko sveikatos pažymėjimas“ patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [3-38](#));

2.17. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. ISAK-330 „Dėl Vaikų turizmo renginių organizavimo aprašo“ (Žin., 2005, Nr. [31-1023](#));

2.18. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-627 „Dėl Ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašo“ (Žin., 2005, Nr. [52-1752](#));

2.19. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. ISAK-1557 „Dėl Ikimokyklinio ugdymo mokyklos vidaus audito metodikos tvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [94-3522](#));

2.20. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. V-684/ ISAK-1637 „Dėl Mokyklų pripažinimo sveikatą stiprinančiomis mokyklomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. [91-3656](#));

2.21. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. ISAK-1836 „Dėl Vaiko, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir kuriam reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, ugdymo ikimokyklinio ugdymo įstaigoje arba namuose pagal vaiko ugdymosi poreikiams pritaikytą ugdymo programą organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. [100-4088](#));

2.22. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. V-1066 „Dėl Lietuvos Respublikos vaikų profilaktinių skiepimų kalendoriaus“ (Žin., 2008, Nr. [1-27](#));

2.23. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. V-366 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2008 „Ikimokyklinio ugdymo mokykla. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. [54-2005](#));

3. Rekomendacijose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatyme, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatyme, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos medicinos normoje MN 32:1998 „Dietistas. Pareigos, teisės, kompetencija ir atsakomybė“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1998 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 762, vartojamas sąvokas.

II. SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOJE TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Sveikatos priežiūros Įstaigoje tikslas – padėti Įstaigą lankantiems vaikams saugoti ir stiprinti sveikatą.

5. Sveikatos priežiūros Įstaigoje pagrindiniai uždaviniai:

- 5.1. užtikrinti saugią, palankią vaikų sveikatai Įstaigos aplinką;
- 5.2. ugdyti sveikos gyvensenos ir saugaus judėjimo įgūdžius;
- 5.3. vykdyti ligų, traumų ir jų rizikos veiksnių profilaktiką;
- 5.4. suteikti pirmąją pagalbą, pagal darbuotojų kompetenciją teikti pirmąją medicinos pagalbą pavojingų būklių, nelaimingų atsitikimų atvejais.

III. SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOJE PLANAVIMAS IR VERTINIMAS

6. Sveikatos priežiūra Įstaigoje vykdoma pagal Įstaigos sveikatos priežiūros veiklos planą, kuris yra sudedamoji Įstaigos metinės veiklos programos dalis. Veiklos plano struktūrą apibrėžia šių rekomendacijų 5 punkte nurodyti uždaviniai. Sveikatos priežiūros veiklos plane numatomas veiklos priemonių efektyvumo vertinimas ir vertinimo rezultatų panaudojimas tolesnėje sveikatos priežiūros veikloje.

7. Rekomenduojama Įstaigos administracijai Įstaigos nuostatų atskirame skyriuje pateikti vaikams teikiamų asmens ir (ar) visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų sąrašą ir nurodyti pareigybės, kurioms priskirtos teikti atitinkamos sveikatos priežiūros paslaugos.

8. Rekomenduojama Įstaigos vidaus darbo tvarkos taisyklėse ir (ar) kituose Įstaigos organizaciniuose dokumentuose nustatyti:

- 8.1. vaikų priėmimą ir išleidimą;
- 8.2. teisėtų vaiko atstovų raštiškų sutikimų gavimą apžiūrėti vaikus dėl asmens higienos, pedikuliozės ir niežų;
- 8.3. vaikų apžiūras dėl asmens higienos, pedikuliozės ir niežų;
- 8.4. darbuotojų veiksmus vaikui susirgus;
- 8.5. teisėtų vaiko atstovų informavimą apie vaikų traumas ir ūmius sveikatos sutrikimus, įvykusius vaiko buvimo Įstaigoje metu;
- 8.6. pirmosios pagalbos ir pirmosios medicinos pagalbos organizavimą;
- 8.7. vaistų vaikams administravimą pagal gydytojų rekomendacijas;
- 8.8. darbuotojų sveikatos tikrinimų organizavimą;
- 8.9. susirgimų užkrečiamosiomis ligomis atvejų registravimą ir informacijos apie juos teikimą;
- 8.10. vaikų turizmo renginių organizavimą;
- 8.11. asmens sveikatos informacijos konfidencialumo užtikrinimo tvarką;
- 8.12. kitus Įstaigai aktualius vaikų sveikatos priežiūros klausimus.

9. Įstaigos sveikatos priežiūros vidaus vertinimas atliekamas vadovaujantis Ikimokyklinio ugdymo mokyklos vidaus audito metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. ISAK-1557, ir sveikatos stiprinimo veiklos mokykloje kriterijais, išdėstytais Mokyklų pripažinimo sveikatą stiprinančiomis mokyklomis tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. V-684/ISAK-1637.

IV. SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTO IR DIETISTO FUNKCIJOS

10. Rekomenduojamos sveikatos priežiūros specialisto funkcijos ir jų vykdymas

10.1. Metodinė, informacinė, organizacinė veikla sveikatos stiprinimo ir saugojimo klausimais:

10.1.1. informacinės, metodinės medžiagos vaikų sveikatos saugojimo ir stiprinimo klausimais kaupimas ir sklaida;

10.1.2. ikimokyklinio ugdymo įstaigos bendruomenės sveikatos žinių poreikio nustatymas;

10.1.3. paskaitų, probleminių diskusijų, stendinių pranešimų, parodų, anotacijų, publikacijų, rekomendacijų rengimas, konkursų, klausimų ir atsakymų valandėlių vaikams sveikatos saugojimo ir stiprinimo klausimais organizavimas;

10.1.4. individualių konsultacijų Įstaigos bendruomenei teikimas sveikatos saugojimo ir stiprinimo klausimais;

10.1.5. pagalba ikimokyklinio ugdymo įstaigos bendruomenei įgyvendinant sveikatos ugdymą;

10.1.6. dalyvavimas rengiant dokumentus, nustatančius sveikatos priežiūros Įstaigoje tvarką;

10.1.7. inicijavimas ir dalyvavimas rengiant, įgyvendinant ir vertinant vaikų sveikatos stiprinimo programas;

10.1.8. bendradarbiavimo su kitomis įstaigomis ir organizacijomis sveikatos stiprinimo klausimais inicijavimas ir palaikymas;

10.1.9. dalyvavimas Įstaigos administracijos, teisėtų vaiko atstovų susirinkimuose ir informacijos apie problemas, susijusias su vaikų sveikatos saugojimu ir stiprinimu, veiklos planavimu, pateikimas.

10.2. Įstaigos aplinkos sveikatinimo priemonių inicijavimas ir dalyvavimas jas įgyvendinant:

10.2.1. Įstaigos aplinkos atitikties visuomenės sveikatos priežiūros teisės aktų reikalavimams vertinimas;

10.2.2. Įstaigos patalpų valymo kokybės tikrinimas bei vertinimas;

10.2.3. informacijos apie aplinkos veiksnių įtaką vaikų sveikatai, visuomenės sveikatos priežiūros teisės aktus, reglamentuojančius Įstaigos aplinką, ugdymo aplinkos saugos būklę, sklaida Įstaigos bendruomenei;

10.2.4. dalyvavimas nustatant Įstaigos aplinkos sąlygų gerinimo prioritetus;

10.2.5. informacijos teikimas teisėtiems vaikų atstovams apie planuojamas sudaryti ūkines sutartis, galinčias daryti įtakos vaikų sveikatai;

10.2.6. teisėtų vaikų atstovų supažindinimas su Įstaigos organizaciniais dokumentais ir jų pasikeitimais sveikatos priežiūros klausimais.

10.3. Nelaimingų atsitikimų prevencija:

10.3.1. nelaimingų atsitikimų, įvykusių ugdymo proceso metu, registracija pagal Moksleivių nelaimingų atsitikimų tyrimo, registravimo ir apskaitos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2000 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 113;

10.3.2. nelaimingų atsitikimų pobūdžio, vietos, laiko, priežasčių analizė ir Įstaigos vadovybės bei bendruomenės informavimas apie vaikų nelaimingų atsitikimų priežastis;

10.3.3. Įstaigos patalpų konstrukcijų, žaidimo aikštelių, įrangos, galinčių būti vaikų nelaimingų atsitikimų priežastimi, vertinimas;

10.3.4. vaikų vežiojimo ir turizmo renginių organizavimo saugos vertinimas;

10.3.5. inicijavimas ir dalyvavimas rengiant vaikų nelaimingų atsitikimų prevencijos priemones.

10.4. Lėtinių neinfekcinių ligų, jų rizikos veiksnių ir šių ligų paūmėjimų profilaktika:

10.4.1. informacijos apie kasmetinius vaikų sveikatos profilaktinius patikrinimus kaupimas, apibendrinimas bei pateikimas Įstaigos bendruomenei;

10.4.2. asmens sveikatos priežiūros įstaigų specialistų rekomendacijų dėl vaikų sveikatos, tausojančio dienos režimo pateikimas pedagogams bei šių rekomendacijų planavimo ir įgyvendinimo koordinavimas;

10.4.3. vaikų asmens higienos tikrinimas (dantų valymo, rankų plovimo, naudojimosi tualetu), asmeninių higienos reikmenų (šukos, burnos skalavimo stiklinaitės, vienkartinės nosinaitės ir kt.) priežiūros ir kitų įgūdžių vertinimas;

10.4.4. pedagogų konsultavimas vaikų dienos režimo klausimais ir jo organizavimo priežiūra;

10.4.5. vaikų grūdinimosi organizavimo priežiūra;

- 10.4.6. rekomendacijų dėl vaikų sveikatos teikimas teisėtiems vaiko atstovams;
- 10.4.7. Įstaigos bendruomenės švietimas, kaip sumažinti lėtinių neinfekcinių ligų paūmėjimų riziką.
- 10.5. Infekcinių ligų ir jų rizikos veiksnių profilaktika:
  - 10.5.1. informacijos visuomenės sveikatos centrui apskrityje teisės aktų nustatyta tvarka teikimas, įtarus vaiką susirgus užkrečiamąja liga ar apsinuodijus;
  - 10.5.2. visuomenės sveikatos centro apskrityje specialistų nurodytų užkrečiamųjų ligų epidemiologinės priežiūros ir profilaktikos priemonių įgyvendinimo Įstaigoje koordinavimas ir (ar) vykdymas;
  - 10.5.3. siūlymų dėl parazitinių ligų rizikos veiksnių pašalinimo teikimas, profilaktinių apžiūrų dėl pedikuliozės ir niežų vykdymas, Įstaigos aplinkos (dirvožemio, vandens, daiktų plovinių) mėginių paėmimo parazitologiniams tyrimams atlikti organizavimas;
  - 10.5.4. darbuotojų profilaktinių sveikatos patikrinimų kontrolė;
  - 10.5.5. informacijos apie profilaktinių skiepimų svarbą bei skiepijimo kalendorių, profilaktinius gripo, erkinio encefalito ir kitus skiepijimus teikimas Įstaigos bendruomenei;
  - 10.5.6. informacijos teikimas Įstaigos bendruomenei apie graužikus, vabzdžius, taikytas deratizacijos ir dezinfekcijos priemones;
  - 10.5.7. užsikrėtusių helmintozėmis, pedikulioze, niežais ar kitomis parazitozėmis vaikų šeimų narių informavimas ir konsultavimas;
  - 10.5.8. pagalba visuomenės sveikatos centro apskrityje specialistams organizuojant ir atliekant tyrimus, numatytus Parazitinių ligų epidemiologinės priežiūros taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. V-748.
- 10.6. Pirmosios pagalbos teikimas ir jos koordinavimas:
  - 10.6.1. pirmosios pagalbos įvykus nelaimingam atsitikimui suteikimas;
  - 10.6.2. teisėtų vaiko atstovų ar jų raštu įgalioto asmens informavimas apie įvykusį nelaimingą atsitikimą, esant būtinumui, greitosios medicinos pagalbos iškvietimas;
  - 10.6.3. pirmosios pagalbos rinkinių komplektavimas Įstaigoje, jų naudojimosi priežiūros vykdymas;
  - 10.6.4. pedagogų pirmosios pagalbos mokymo kurso išklauso priežiūra;
  - 10.6.5. pirmosios pagalbos teikimo atvejų analizė, informacijos pateikimas Įstaigos administracijai.
- 10.7. Vaikų teisių sveikatos priežiūros srityje užtikrinimo koordinavimas:
  - 10.7.1. teisėtų vaiko atstovų raštiško sutikimo gavimas dvišalėje (teisėto vaiko atstovo ir Įstaigos) ugdymo sutartyje ar atskiru dokumentu dėl vaiko apžiūrų dėl švaros ir higienos ir parazitologinių tyrimų;
  - 10.7.2. asmens sveikatos informacijos konfidencialumo užtikrinimo kontrolė.
- 11. Rekomenduojamos dietisto funkcijos:
  - 11.1. vaikų maitinimo valgiaraščių sudarymas ir derinimas teisės aktų nustatyta tvarka;
  - 11.2. darbuotojų, atsakingų už vaikų maitinimą, konsultavimas sveikos mitybos organizavimo, sveikatos saugos klausimais;
  - 11.3. Įstaigos bendruomenės švietimas sveikos mitybos klausimais;
  - 11.4. tiekiamų maisto produktų ir jų sandėliavimo kontrolė;
  - 11.5. maisto tvarkymo vietos, gamybos proceso, patiekalų išdavimo atitikties visuomenės sveikatos priežiūros teisės aktams vertinimas;
  - 11.6. Įstaigos administracijos informavimas apie nustatytas maisto gaminimo proceso neatitiktis bei priemonių joms pašalinti siūlymas, pažeidimų pašalinimo kontrolė.

V. VAIKŲ PRIĖMIMAS Į ĮSTAIGĄ, ĮSTAIGOS DARBUOTOJŲ VEIKSMAI VAIKUI SUSIRGUS ĮSTAIGOJE

12. Vaikų priėmimo į Įstaigą tvarką reglamentuoja Lietuvos higienos norma HN 75:2008 „Ikimokyklinio ugdymo mokykla. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. V-366.

13. Atvestus į įstaigą vaikus kiekvieną rytą apžiūri ir vėliau jų buvimo Įstaigoje metu stebi už vaikų ugdymą ir (ar) priežiūrą atsakingas darbuotojas.

14. Vaikui susirgus Įstaigoje:

14.1. už vaikų ugdymą ir (ar) priežiūrą atsakingas darbuotojas nedelsdamas apie vaiko sveikatos būklę informuoja teisėtą vaiko atstovą bei Įstaigoje esantį sveikatos priežiūros specialistą;

14.2. sveikatos priežiūros specialistas įvertina, ar vaikas gali toliau dalyvauti kasdienėje grupės veikloje;

14.3. nesant sveikatos priežiūros specialisto, vaikas paguldomas ramioje vietoje (pvz., miegamajame, sveikatos priežiūros kabinete ar kitoje tinkamai įrengtoje vietoje) ir stebimas iki atvyks teisėtas vaiko atstovas;

14.4. jei kyla įtarimų, kad vaikas serga užkrečiamąja liga, jis atskiriamas nuo kitų vaikų ir stebimas iki atvyks teisėtas vaiko atstovas;

14.5. esant būtinumui, už vaikų ugdymą ir (ar) priežiūrą atsakingas darbuotojas nedelsdamas kviečia greitąją medicinos pagalbą.

15. Rekomenduojama dvišalėje (teisėto vaiko atstovo ir Įstaigos) ugdymo sutartyje ar kituose dokumentuose išdėstyti atvejus, kai teisėtas vaiko atstovas ar jo raštu įgaliotas asmuo turi pasiimti vaiką iš Įstaigos, būtent:

15.1. vaikui nustatomi ūmių užkrečiamųjų ligų požymiai (karščiuoja, skundžiasi skausmu, viduriuoja, vemia, ūmiai kosti, yra pūlingų išskyrų iš nosies), apžiūrų metu randama utėlių ar glindų;

15.2. vaiko liga riboja jo dalyvavimą grupės veikloje;

15.3. vaiko būklė reikalauja didesnės darbuotojų kompetencijos ir dėmesio, negu jie gali suteikti, nepažeisdami kitų vaikų interesų;

15.4. vaiko liga kelia pavojų kitų vaikų ir darbuotojų sveikatai.

VI. VAIKŲ SVEIKATOS UGDYMAS

16. Integruotas sveikatos ugdymas planuojamas ir įgyvendinamas vadovaujantis:

16.1. ikimokyklinio amžiaus vaikų grupėse – Ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-627;

16.2. priešmokyklinio amžiaus vaikų grupėse – Priešmokyklinio ugdymo ir ugdymosi bendraja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2002 m. birželio 24 d. įsakymu Nr. 1147.

VII. TAUSOJANTIS VAIKŲ DIENOS REŽIMAS

17. Po ligos ir turintiems specialiųjų poreikių vaikams gydytojai gali rekomenduoti sveikatą tausojantį dienos režimą (vaiko sveikatą saugantį, stiprinantį dienos režimą). Tausojantis režimas skiriamas individualiai, atsižvelgiant į vaiko amžių ir jo individualias savybes, sveikatos būklę.

18. Rekomendacijos dėl tausojančio dienos režimo pateikiamos statistinėje apskaitos formoje Nr. 027-1/a „Vaiko sveikatos pažymėjimas“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. V-951.

19. Lankantiems Įstaigą vaikams, kuriems tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir jiems reikalingas tausojantis dienos režimas, sudaromos tausojančio dienos režimo sąlygos, vadovaujantis Vaiko, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir kuriam reikalinga

nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, ugdymo ikimokyklinio ugdymo įstaigoje arba namuose pagal vaiko ugdymosi poreikiams pritaikytą ugdymo programą organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. rugšėjo 14 d. įsakymu Nr. ISAK-1836.

VIII. VAIKŲ TEISIŲ SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SRITYJE UŽTIKRINIMAS

20. Asmens sveikatos paslapties kriterijai, patvirtinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. 552, reglamentuoja, kad visa informacija apie asmens sveikatos būklę, diagnozę, prognozes ir gydymą, taip pat visa kita informacija apie paciento asmenį yra konfidenciali.

21. Įstaiga užtikrina informacijos apie vaikų sveikatos konfidencialumą. Informacija apie vaikų sveikatą turi būti prieinama tik teisėtiems vaiko atstovams, sveikatos priežiūros specialistui.

Kitiems asmenims informacija apie vaiko sveikatą neprieinama jokiais aplinkybėmis be raštiško teisėtų vaiko atstovų sutikimo.

22. Be raštiško teisėtų vaiko atstovų sutikimo konfidenciali informacija teisės aktų nustatyta tvarka gali būti suteikta valstybės institucijoms, kurioms Lietuvos Respublikos įstatymai suteikia tokią teisę.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Rekomendacijomis siūloma vadovautis Įstaigoms ir jų steigėjams, organizuojant ir vykdant vaikų sveikatos priežiūrą Įstaigose.
